

KUTSAL İNSAN AÇISINDAN CORMAC MCCARTHY'NİN TANRI'NİN BİR KULU

CORMAC MCCARTHY'S *CHILD OF GOD* FROM THE PERSPECTIVE OF HOMO SACER

ÖZET

Bu makale Cormac McCarthy'nin *Tanrı'nın Bir Kulu* romanını İtalyan filozof Giorgio Agamben'in ifade ettiği şekliyle Kutsal İnsan'ın teorik çerçevesi üzerinden araştırmayı amaçlar. Cormac McCarthy'nin 1973'te yayımlanan *Tanrı'nın Bir Kulu* adlı romanı, sosyal olarak dışlanmış ve ahlaki açıdan marjinal bir figür olan ve ahlaksızlığa düşüşü insanlık ve toplumun sınırları hakkında temel soruları gündeme getiren Lester Ballard'ın sert gerçekçi öyküsünü sunar. Roman, toplum ve birey arasındaki çatışmayı farklı bir gözle incelemeye fırsat verir. Öte yandan bireyin toplumdaki tecrit edilmişliğiyle ortaya çıkan soru ve sorunların da sebeplerinin tartışılmasına yol açan durumlardan bahseder. Güney gotiğine ait bir yazar olan Cormac McCarthy, bu akımın karanlık atmosfer, izolasyon, doğa-insan ilişkisi gibi başlıca özelliklerinden faydalanarak *Tanrı'nın Bir Kulu*'nda sembolik anlatımlardan yararlanarak görmezden gelinen, dışlanan ve istenmeyenlerin sert gerçekçi hallerini Lester Ballard karakteri üzerinden okura sunar. Roman, siyaset felsefesi açısından değerli görüşleri bulunan Agamben'in fikirlerini uygulamak için uygun bir zemin sağlamaktadır. Bu makale, kahraman Lester Ballard'ı Kutsal İnsan bağlamında analiz ederek romanın dışlanma, terk edilme ve insanîyet ile merhametsizlik arasındaki bulanık sınır temalarına ışık tutmaya çalışır. Metin, Giorgio Agamben'in *Kutsal İnsan: Egemen İktidar ve Çıplak Hayat* (1998) ve *İstisna Hâli* (2005) adlı çalışmalarında geliştirdiği şekliyle Kutsal İnsan'ın teorik çerçevesini kullanarak Lester Ballard ve romana nüfuz eden dışlanma, terk edilme ve insanlıktan çıkarılma temalarıyla ana temas noktalarından bahsetmeye çalışır.

Anahtar kelimeler: Tanrı'nın Bir Kulu, Kutsal İnsan, Çıplak Hayat, Cormac McCarthy, Giorgio Agamben

ABSTRACT

This article aims to investigate Cormac McCarthy's novel *Child of God* through the theoretical framework of Homo Sacer, as expressed by the Italian philosopher Giorgio Agamben. Cormac McCarthy's novel *Child of God*, published in 1973, presents the harsh realist story of Lester Ballard, a socially outcast and morally marginal figure whose descent into depravity raises fundamental questions about humanity and the limits of society. The novel gives the opportunity to examine the conflict between society and individual from a different perspective. On the other hand, the novel takes into account situations that lead to discuss the reasons for the questions and problems that arise when the individual is isolated from society. Cormac McCarthy, a Southern Gothic writer, takes advantage of the main features of this genre, such as the dark atmosphere, isolation, nature-human relationship, and presents the reader with the harsh realistic states of the ignored, excluded and unwanted, through the character of Lester Ballard, by making use of symbolic expressions. The novel provides a suitable basis for applying the ideas of Agamben, who has valuable views in terms of political philosophy. This article tries to shed light on the novel's themes of exclusion, abandonment, and the blurred border between humanity and savagery by analyzing the hero Lester Ballard in the context of the Homo Sacer. Using the theoretical framework of Homo Sacer as developed by Giorgio Agamben in his works *Homo Sacer: Sovereign Power and Bare Life* (1998) and *State of Exception* (2005), the article tries to analyze Lester Ballard and the themes of exclusion, abandonment, and dehumanization in the novel.

Keywords: Child of God, Homo Sacer, Bare Life, Cormac McCarthy, Giorgio Agamben

* Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Tokat / Türkiye. E-posta: onur.isik@gop.edu.tr / Asst. Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Science and Letter, Department of English Language and Literature, Tokat / Türkiye. E-mail: onur.isik@gop.edu.tr

Giriş

Giorgio Agamben'in Kutsal İnsan'ı veya Homo Sacer'i, kökleri antik Roma hukukuna dayanan, çağdaş siyaset felsefesinin temel kavramlarından biridir. Kutsal İnsan, yasal haklarından ve fiziki güvenlikten yoksun bırakılan, şiddete, sosyal ve politik olarak topluluktan dışlanmaya karşı savunmasız hale gelen bireyi ifade ederken hem yaşayan bir varlık hem de dışlanmış bir figürdür. Kutsal İnsan, insaniyet ve merhametsizlik alanları arasında asılı kalan bir eşik durumunda ikamet eder. Agamben'in siyaset teorisinde bu kavram, egemenlik, istisna hali ve özgürlükler konusundaki araştırmalarının merkezinde yer alır. Agamben özellikle modern devletlerde egemen iktidarın işleyiş şekliyle ilgilenmiştir. Egemen iktidar, bir bölgeyi ve orada yaşayanları yöneten nihai otoriteyi ifade etmek için kullanılır (Agamben, 2017). Bu yetki devlete verilmiştir ve çoğu zaman yasa yapma ve uygulama, ölüm kalım meselelerine karar verme ve düzeni koruma hakkını da içinde barındırır. Agamben, genellikle bir kişinin toplumdaki yaşamını tanımlayan tüm siyasi ve yasal haklardan ve korumalardan arındırılmış bir varoluş durumunu tanımlamak için çıplak hayat fikrini ortaya atar. Çıplak hayat, tamamen biyolojik, fiziksel yönüne indirgenmiş yaşamdır (Agamben, 2017). Kutsal İnsan, bir toplumda son derece kırılabilir bir durumda var olan bir figür olmakla birlikte hukukun korumasından mahrumdur ve egemen gücün keyfi kararlarına maruz kalır. Bu terim, Kutsal İnsan olarak tanımlanan bir kişinin herhangi bir hukuki sonuç olmaksızın herhangi biri tarafından öldürülebileceğini öngören eski Roma hukukundan türetilmiştir. Bu bağlamda, kişi, vatandaşlara sağlanan normal yasal ve ahlaki korumaların dışında tutulması anlamında kutsaldır. Agamben, modern devletlerin, insan haklarını ve bireysel özgürlükleri koruma iddialarına rağmen, insanların hukuki yollara başvurmadan keyfi güç ve şiddete maruz kalabilecekleri istisna bölgeleri yaratabilme yollarını araştırırken Kutsal İnsan kavramından yararlanır ki bu kavramın bireyleri koruması gereken egemen iktidarın aynı zamanda onların aleyhine çevrilebileceği ve bazı bireylerin çıplak hayat halinde var olduğu bir duruma yol açabileceği modern politikanın paradoksunu yansıttığını savunur (Agamben, 2017). Agamben'in çalışması siyaset teorisi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir ve devlet gözetimi, göç ve devletin olağanüstü hüllere ve krizlere tepkisi hakkındaki tartışmalar da dahil olmak üzere çeşitli bağlamlarda tartışılmaktadır. Bu analiz, siyasi gücün doğası, yasal korumanın sınırları ve modern toplumlarda otoritenin kötüye kullanılması potansiyeli hakkında önemli soru ve sorunları gündeme getirir.

Giorgio Agamben'in kendisi de edebiyat üzerinde teorilerini uygulamıştır (1999). Herman Melville'in *Kâtip Bartleby* (2016) eseri kendisinin Aristoteles'in potansiyel üzerine görüşlerinden yola çıkarak Agamben'in fikirleriyle ortaklaşan yönleri sahiptir. Bu çalışmada, Bartleby'nin karşı çıkışı veya sivil itaatsizliği çıplak hayata işaret eder. Agamben, Bartleby'nin "yapmayı tercih etmiyorum" cevabıyla potansiyelinin, ancak bunu kullanmamayı tercih ettiğinin altını çizer. Agamben'in bu çalışması üzerine Woosung Kang'ın da "Bartleby and the Abyss of Potentiality" adlı bir makalesi mevcuttur. Kang, Bartleby'yi devrimci bir sembol olarak yücelten yorumlara karşı çıkar ve bu tür okumaların onun karakterinin ve motivasyonlarının belirsizliğini göz ardı ettiğini savunur (Kang, 2020). İsmail Serdar Altaç'ın "Sovereignty and State of Exception in William Golding's *Lord of the Flies*" adlı makalesi de Agamben'in teorisi üzerine odaklanmaktadır. Altaç'a göre, *Sineklerin Tanrısı*, geleneksel yorumların aksine medeniyetin parçalanmasını değil de şiddet içeren oluşumunu göstermektedir (2020). Bu argüman, Agamben'in yasaların askıya alındığı ve insanların "çıplak hayata" indirgendiği "istisna hali" kavramına dayanır. Puspa Damai'nin kaleme aldığı "Empire and Exception in Amy Kaplan's Works, and Beyond" adlı makale ise Amy Kaplan'ın eserlerindeki emperyal uygulamalar ile hukuki "istisna" kavramı arasındaki bağlantıyı

analiz eder (2023). Bu çalışmalar Agamben'in teorilerinin edebi metinler üzerindeki uygulama örneklerini oluşturur.

Carl Schmitt'in de Agamben'e benzer teorilere sahip olduğu söylenebilir. Giorgio Agamben ve Carl Schmitt'in her ikisi de iktidarın, hukukun ve biyopolitikanın temelleriyle ilgilenmiştir. Ancak, ikilinin arasında göze çarpan farklılıklar vardır. Schmitt egemen gücün keskin bir silüetini çizerken, Agamben hukukun çöktüğü ve çıplak hayatın açığa çıktığı alanların peşindedir. Schmitt hükümdarın olağanüstü gücüne odaklanır ve hüküm verme gücünün varoluşsal tehditler ortaya çıktığında normların sert bir şekilde askıya alınmasından ileri geldiğini öne sürer (Mouffe, 1999). Bu dost/düşman ayrımı, egemenin ayrıcalığına, devletin korunması adına normal düzenin askıya alındığı bir ana işaret eder. Bu çerçevede hukuk, egemenin olağanüstü hâl ilan etme ve yönetme konusundaki mutlak hakkının aracı haline gelir ve ona tabi olur. Ancak Agamben bu olağanüstü duruma eleştirel bir ışık tutar. Agamben, Schmitt'in vizyonunun hukuk ile hukuk dışı arasındaki çizgiyi bulanıklaştırdığını, insan varoluşunun biyolojik alt katmanı olan "çıplak hayat"ın hükümdarın iradesine maruz kaldığı istikrarsız bir alan yarattığını ileri sürer (2017). Siyasi haklardan yoksun olan bu "homo sacer", biyopolitik kontrolün eşliğinde var olan istisnai tedbirlerin öncelikli hedefi haline gelir. Agamben bunu geçici bir sapma olarak değil, modern devlet iktidarının kurucu bir unsuru, halkı yönetme ve disipline etme mekanizması olarak görür. Biyopolitika kavramı da bir diğer temel ayrışma noktası olarak ortaya çıkar. Schmitt, devletin nüfus yönetimine artan katılımını kabul etse de esas olarak organların siyasi amaçlar için harekete geçirilmesine odaklanır. Biyopolitikayı egemen gücün yaşam alanına yayılması olarak görür (Mouffe, 1999). Ancak Agamben biyopolitikayı merkezi bir noktaya yükseltir. Egemen gücün her ikisini de kontrol etmeye çalıştığını öne sürerek "zoe" (çıplak hayat) ve "bios" (siyasi hayat) arasında temel bir ayrım olduğunu öne sürer (2017). Bu kontrol, istisnanın normalleştirildiği ve bireylerin biyolojik potansiyellerine indirgenemediği, siyasi faillikten arındırıldığı "homo sacer" bölgelerinin yaratılması yoluyla işler. Agamben ve Schmitt, modern devletteki gücün işleyişine ilişkin oldukça farklı bakış açıları sunarlar. Schmitt hükümdarı olağanüstü hal üzerinden tarif ederken, Agamben çıplak hayatın biyopolitik kontrole tabi olduğu bu gücün motivasyonlarına ışık tutar.

Tanrı'nın Bir Kulu'nun ana karakteri Lester Ballard'ın, Kutsal İnsan'ın mükemmel bir temsili olduğu söylenebilir. Yoksulluk içinde doğan ve yaşam bölgesinden mahrum bırakılan Lester Ballard, tuhaf davranışları, fiziksel görünümü ve sapkınlığı nedeniyle kendisini toplumdan dışlanmış halde bulur. Deliliğe ve suçluluğa doğru ilerledikçe kanun tarafından takip edilen ve toplum tarafından reddedilen bir paryaya dönüşür. Lester'in varlığı, şiddete, terk edilmeye ve dışlanmaya maruz kalan Kutsal İnsan'ın istikrarsız durumunun bir yansımasıdır. Lester'in toplumdan dışlanması roman boyunca yoğun bir biçimde anlatılmaktadır ki bir noktada şerif kendisine şöyle der: "*Hadi git artık evine. Kasabalılar senin arızalarını kaldıramaz*" (McCarthy, 2020, s. 43). Bu alıntıdan yola çıkarak Lester Ballard'ın kasabada sevilmemekle kalmadığını, bir nefret imgesine de dönüştüğü söylenebilir. Şerif gibi kamu hizmetinde yer alan kimseler dahi onun varoluşunu temelden reddeder. Lester, yasal haklardan, güvenlikten ve bir birey olarak kabul edilmekten mahrum bırakılmıştır. Kolluk kuvvetleri tarafından takip altında olması, herhangi bir yere sığınmasına izin verilmemesi ve vahşi doğada tecrit altında yaşamaya zorlanması onun Kutsal İnsan durumunun bir örneğini oluşturur. Agamben'in istisna hali kavramı, kanıksanıp kabullenilmiş yasal ve toplumsal kuralların geçerli olmadığı, sürekli bir olağanüstü hâl içinde yaşayan Lester Ballard'ın durumunu anlamayı kolaylaştırmak adına oldukça yararlıdır. Öte yandan

Lester Ballard'ın ölümü sonrası vücudunun gördüğü muamele de kendisinin bulunduğu istisnai durumun altını çizen önemli bir noktadır:

Bir taşa yatırıldı, derisi yüzüldü, içi boşaltıldı ve organları incelendi. Kafası testereyle kesilip beyini çıkarıldı. Kasları kemiklerinden sıyrıldı. Kalbi söküldü. [...] Üç ay sonra dersler bitince Ballard yattığı taştan kazınarak naylon poşete dolduruldu ve diğerleriyle birlikte şehir dışındaki kimsesizler mezarlığına gömüldü. Fakültenin rahibi kısa bir duayla işi kapattı. (McCarthy, 2020, ss. 146-147)

Lester Ballard'ın sosyal ve siyasal varlığı hâlihazırda bir yok durumundadır. Bunun üstüne ölümüyle birlikte vücudunun da bir yok statüsüne kavuşturulması ihtiyacı doğar. Ancak şurası ilginçtir ki her ne kadar şehrin dışında bir kimsesizler mezarlığına götürülüp usulen gömülmüş olsa da (ki burası istisnai durumuyla tamamen uyum içindedir) o vakte dek bedenine karşı sergilenen tutum bir hınç alma olarak da görülebilir. Bir diğer taraftan da hiçbir rıza aranmadan, gayet sıradan bir işlemmiş gibi bir süreç işletilerek gerçekleştirilmiş olan bu tahnit işlemi Agamben'in "kuralın istisna üzerindeki geçerliliği, artık onun üzerinde uygulanmama ve ondan çekilme" (Agamben, 2017, s. 28) şeklinde devam eder görüşünü destekler niteliktedir. Ve bu işlemin ertesinde tıp fakültesinin hizmetine sunulması ondan maksimum faydayı almayı amaçlayan vahşi bir düzeni de simgeler. Üstüne üstlük kadavrayla sürdürülebilecek daha fazla işlem kalmayınca da naylon poşetlerle taşınan beden parçaları toplumun ona gösterdiği tutumun bir özetidir adeta. Agamben'in bakış açısından ise bu bir modern totalitarizm örneği teşkil eder: "modern totalitarizm istisna hâli aracılığıyla, yalnızca siyasi hasımların değil, şu ya da bu nedenden ötürü siyasi sistemle bütünleştirilemeyecekleri belli olan yurttaş kesimlerinin beden ortadan kaldırılmasına izin veren yasal bir iç savaş olarak tanımlanabilir" (Agamben, 2020, s. 11).

Kutsal İnsan olarak Lester Ballard

Şu açıktır ki McCarthy'nin anlatısı insanîyet ile merhametsizlik arasındaki sınırları bulanıklaştırır ve insan olmanın ne anlama geldiğine dair algılara meydan okur. Lester'in şiddet ve öldürme arzusu ve bunlara yönelik eylemleri ahlaki ve etik sınırları zorlayıcı bir özelliğe sahiptir. Bu durum, uygarlığın kırılğan yapısının ve insanın içindeki barbarlık potansiyelinin altını çizer. Bu bağlamda, Agamben'in çıplak hayat kavramı anlamlı hale gelir ki böylece Lester'in varoluşu, insani vasıflarından arındırılmış ve en çıplak biçimine indirgenmiş hayat fikrini somutlaştırır.

Annesi tarafından terkedilen ve babası intihar eden Lester Ballard, ailesinden kendisine miras kalan çiftliği tüm çabalarına rağmen elinde tutamaz ve terk edilmiş bir kulübede yaşamaya mahkûm olur. Hayatta kalmak için hırsızlık yapar ve yabanda avladığı hayvanlarla beslenir. Her ne kadar etrafta dolaşıp iletişim kuracak insan arasa da bu konuda oldukça başarısızdır. Bir gün dağda dolaşırken bir çiftin cesedini bulur ve erkeği orada bırakıp kadının cesedini kulübesine götürür. Ballard cesedi yok etmeye çalışırken yangın çıkmasına neden olur ve evsiz kalır. Bunun sonucunda mağarada yaşamak zorunda kalır. Öfkesi büyür ve ailesinin arazisini elinden alan Greer'i öldürmek için bir plan yapar. Bir yandan da yeni cesetler bulmak için insan öldürmeye başlar. Zeki bir suçlu olmayan Lester Ballard'ın bıraktığı ipuçları sayesinde polis kanıtları toplar ve suçluyu yakalamaya epey yaklaşır. Bir süre sonra yaralı bir halde hastanede polis tarafından tutuklanır ve hapisanede hayatını kaybeder. Lester Ballard'ın ne tür bir katil ve/ya nekrofil olduğunu anlamak için bir tür tanıma ihtiyacı vardır. Bu tür bir ihtiyacı karşılamak üzere hazırlanan bir sınıflandırmada geçen cinayete meyilli nekrofil ifadesi Lester Ballard'ın doğasını anlamak için

yararlı olacaktır. Aggrawal'ın nekrofil sınıflandırmasına göre cinayete meyilli nekrofillerin tanımı şu şekildedir:

Bu, nekrofillerin en tehlikeli kategorisidir. Bir cesetle cinsel ilişkiye girme dürtüsü o kadar güçlüdür ki öldürmeye başvururlar. Şiddet yanlısı nekrofiller veya lagnonektörler (cesetle cinsel ilişkiye girmek için öldüren kişiler) olarak da bilinirler ve bu uygulama genellikle cinayet sevdası olarak bilinir. Yakın zamanda ölmüş bedenler üzerinde cinsel ilişkiye girme denemesi varolduğu için bu vakalara "sıcak nekrofil" terimi de uygun düşebilir. (Aggrawal, 2009, s. 318)

Bu bilgiler ışığında Lester Ballard'ın durumunu tarif ederken kullanılması en uygun terimin Aggrawal'ın da bahsini geçirmiş olduğu cinayete meyilli nekrofil olduğu gayet açıktır. Son cinayetlerinden birinde yukarıdaki tanıma uyacak bir hadise de yaşanmıştır: “Yoldan elli adım uzaklaşmadan yere bıraktı kızı ve üstüne çullanıp daha soğumamış ağzını öpmeye, elbisesinin altını yoklamaya başladı” (McCarthy, 2020, ss. 115-116). Lester Ballard, sınıflandırmanın diğer öğelerinin tanımlarına sığmaz çünkü cesedin vücudunu parçalamak veya ceset dışında ilişkiye girmemek gibi özellikler göstermez. Lester Ballard'ın canlı insanlarla cinsel ilişkiye girmedigine dair bir emare yoktur, aksine bir hayat kadınına tecavüz ettiği için nezarethaneye konur ve burada suçunu itiraf eder (McCarthy, 2020, s. 43). Yani Lester Ballard bir canlıyla ilişkiye girmeye çalışıp da başarısız olmamıştır. Burada belki de asıl üstünde durulması gereken konu Lester Ballard'ın bu cinayetleri neden işlediğidir. Bu anti-kahraman canlı kimselerle iletişim halinde değildir, iletişim kurmaya çabaladığında da ilişki çemberlerinin dışında olduğu oldukça barizdir. Pettigrew'e göre çevresel faktörler, sosyal izolasyon, stres, yalnızlık, düşük özgüven ve alkol bağımlılığı nekrofilin kurduğu fantezileri gerçekleştirmesi için ihtiyaç duyduğu motivasyonu sağlayan etmenlerdir (Pettigrew, 2019, s. 19). İşte tüm bu sebeplerle Lester Ballard sahip olamayacağı bir hayalin ikamesini yaşamak adına cinayet işler ki ilk nekrofil deneyiminde bu cinayet kısmı da eksiktir çünkü o ilk nekrofil deneyiminde kendisinin işlemediği bir cinayetin kurbanıyla ilişkiye girer. Ardından gelen, durmak bilmeyen arzusu Lester Ballard'ı cinayet işlemeye iten en büyük etkidir.

Dağda rastladığı cesetlerden kadın olanı evine kadar taşıyan Lester bir evlilik hülyasına dalar. Artık eşi olarak gördüğü, onu evinde bekleyen ceset eşine bir hediye almak ister. Hem cinsel açlığının bir simgesi olarak hem de cesedin ona özel hale getirilmesi için iç çamaşırı almaya bir mağazaya gider ve tezgâhtar ile arasında şöyle bir konuşma geçer:

Tezgâhtar kendini tezgâhtan ayırdı. Ballard'la aynı boyda gibiydi. Kaç beden olacaktı, diye sordu.

Ballard boş baktı. Beden mi?

Bedenini biliyor musunuz?

Ballard çenesini sıvazladı. Kızı ayakta görmemişti ki. Tezgâhtara baktı. Kaç beden olduğunu bilmiyorum, dedi.

Peki boyu ne kadar?

Senin kadar yok.

Kilosunu biliyor musunuz?

Bir elli kilo çeker.

Kız tuhaf baktı ona. Minyonmuş, dedi.

Çok bir cüssesi yok. (McCarthy, 2020, s. 75)

Lester normal bir evlilikte karşılaşılabilecek türden bir olayı ceset gelini için tekrar eder. Bu noktada Madsen'in yorumu Ballard'ın kendini sıradanlaştırmak için ne denli bir çaba harcadığını gözler önüne serer: “Özellikle iç çamaşırı alışverişi deneyimi, bağlamı göz önüne alındığında eğlenceli ve biraz rahatsız edici, ancak Lester'in konumundaki birçok erkeğin anılarını da canlandıracağı kesin” (Madsen, 2011, s. 20). Burada belki de özellikle yapılmak istenen şey tam olarak budur. McCarthy, evlilik hâlinin bir parodisini ortaya koyar. Bu da zihinlerdeki standart hediyeleşmeyi tanımlanması zor bir tekinsizlikle altüst eder. McCarthy'nin parodi örüntüsü bu olayla da sınırlı değildir. McCarthy, Ballard'ı İsa rolüne büründürürken de aynı yolu izler: “Tanrının Bir Kulu'nda, Ballard'ın topluluğa yabancılaştırılması onu suç işlemeye iter ve cinayetler başlamadan önce ve sonra McCarthy, Ballard ile İsa arasında onu tanrının bir kulu olarak adlandırıp kurbanlarının simgesel dirilişlerinin altını çizerek hem örtülü hem açık bir paralellik yaratır” (Xan, 2019, s. 2). Bu paralellik elbette ki McCarthy'nin parodisine hizmet eden bir işleve sahiptir. Öte yandan ölü bedenlere Lester Ballard tarafından canlı birer eş gibi davranılması tıpkı İsa'nın ölümlere hayat bahşetmesi gibi bu cesetleri tekrar hayata döndürmenin sembolik karşılığıdır. Ancak bu konuya başka bir açıdan yaklaşan Combest, Lester Ballard'ın romandaki temsili üzerine konuşurken onu “tanrıdan çok şeytana” (Combest, 2003, s. 14) benzetir. Bu konuyla bağlantılı olarak Combest, nekrofil bir katilin bir kurtarıcı olma ihtimalini tartışır: “Peki bu nekrofil katil nasıl kurtarıcı olabilir? Belki de Lester Ballard yalnızca kurtuluş ihtiyacının bir sembolüdür. O halde o bir kurtarıcıyı temsil etmekten çok yok olmaya mahkûm pek çok dünyadan birinin ürünü olabilir” (Combest, 2003, s. 15).

Bu ifadeyle Combest, Lester Ballard gibi bir karakterin asla medeni insanlar arasında yeri olmadığına dair kitaptaki yaygın kanıya uygun düşen bir çıkarımda bulunur. Ancak şu da unutulmamalıdır ki Lester Ballard toplumun bir ürünüdür. Medeni toplum bir nevi irinli sıvıyı dışarı akıtmış ancak ondan kurtulamamıştır. İşte belki de bu toplum yapısı Combest'in ifadesine paralel olarak yok olmaya mahkûm pek çok dünyadan biridir. Ancak Lester Ballard'ın toplumdan soyutlanması ve ormana hapsolmesi birkaç nedenle açıklanabilir. Toplumdan uzaklaşması Lester Ballard'ı yaşamdan koparmaz çünkü “doğa onu yok etmez” (Combest, 2003, s. 16). Doğa bir bakıma Lester Ballard'ın sığınağı vazifesini görür. Öte yandan doğa, arafı da simgeler. Agamben bu konuda şunları söyler:

İstisna ilişkisi bir yasaklama ilişkisidir. Yasaklı kimse, gerçekte, tam anlamıyla hukukun dışına atılan ve hukukla ilgisi koparılan birisi değil; hukuk tarafından terk edilen, yani hayat ile hukukun, dışarıdaki ile içeridekinin birbirinden ayırt edilemediği eşik alana bırakılan ve burada tehdit edilen bir kişidir. Yasaklı kimsenin hukuk düzeninin dışında mı yoksa içinde mi olduğunu söylemek tam anlamıyla imkânsızdır. (Agamben, 2017, s. 41)

Yukarıda bahsedilen eşik alan iki tarafa da yani kanuna dayalı olan alan ile kanunsuz alan arasındaki bölgedir. Lester Ballard'ın bu çift anlamdan da yoksun olması kanunlara tabi olmasını engellemekle birlikte kanunun onun üzerinde uygulanabilirliğini imkânsız hale getirir. Kanunların verdiği hükümlerden zarar görmeyen Lester Ballard bu şekilde bir mahrumiyet yaşadığı için hiç de şikayetçi değildir. Çünkü kanunlar altında uygulayamayacağı eylemlere burada girişir. Bu noktada da onun deliliğinden veya terkedilişinden söz edilebilir. Lancaster Lester Ballard'ın toplumla ilişkisi hakkında şu çıkarımlarda bulunur: “McCarthy, Lester'in deliliğe

hapsoluşunu aşamalı bir toplumsal haklardan mahrum bırakma süreci olarak sunarak, toplumun dışına itilmişlerin sapkın olarak doğduğu iddiasını reddeder; aslında, toplumun kendisini ayırmayı arzuladığı bu sosyal sapkılığa en büyük katkıyı sağlayanlardan biri olduğunu öne sürer” (Lancaster, 2008, s. 132). Lancaster ifadesinde de belirttiği gibi toplum kendisini Lester Ballard’dan soyutlamak ister. Bunu yapabilmek için de onu kanundan azade görüneceği doğaya hapseder. Bu durum, Agamben’in belirttiği tüm haklarından yoksun çıplak hayatı ortaya koyar: “İşte aslında bütün bu siyasal sistemin dayandığı gizli temeli tesis eden şey, çıplak hayatı, aynı anda hem siyasal düzenden dışlayan hem de bu düzenin içine hapseden söz konusu istisna durumudur” (Agamben, 2017, s. 18). Lester Ballard artık istisnai duruma hapsolmuştur. Kanun önünde varla yok arasında bir yeredir. Agamben, yukarıdaki açıklamasına ek olarak diğer bir eserinde istisna halini daha detaylı bir şekilde tanımlamıştır: “Dışarıda olmak, gene de ait olmak: İstisna hâlinin topolojik yapısı budur ve istisna hakkında karar veren egemen de, aslında, mantıksal olarak varlığı bu istisna tarafından belirlendiği için (sırf bu yüzden), dışarıda olma-ait olma gibi birbirine zıt iki ifadeyle tanımlanabilir” (Agamben, 2020, s. 49). Bu zıtlıkların birliği ilginç bir şekilde Lester Ballard’ın cesetlerden kurmuş olduğu ailesine de tezahür etmiştir. Kendi bakış açısından Lester Ballard evindeki kanunu temsil eder. Bu kanunun önünde cesetler hem canlı hem de ölüdürler. Tıpkı Lester Ballard gibi bu cesetler de araftadırlar. Kanun-Lester Ballard, eşikteki durumu idame ettiren en büyük güçtür: “Lester’in cesetlerden oluşan ailesi sürekli bir eşik durumundadır: Ne hayattadırlar ne de tamamen ölüdürler, çünkü Lester onları yaşayanlar arasında tutmakta ve onlara sanki hala nefes alıyorlarmış gibi davranmakta, giydirmekte, sevmekte ısrar etmektedir” (Madsen, 2011, s. 20). Lester Ballard’ın sahip olduğu cesetler onun özgürlüğünün de sınırlarını çizen bir konuma gelir. Cesetlerin birer birer sahibi olmasıyla toplumun dahil olamayacağı bir alan yaratır. Cesetler bir nevi set görevi görürler. Ferma Lekesizalın bu konuyla ilgili şunları söyler: “Lester, cesetle hiçbir müdahale olmaksızın bireysel özgürlüğünün tadını çıkarabileceği sade bir atmosfer yaratmaya çalışır” (Lekesizalın, 2020, s. 375). Cesetlerden meydana gelen bu set medeniyet ile Lester Ballard arasına çekilmiştir. İşte bu noktada devreye Kutsal İnsan olmanın işlevi girer. Lester Ballard, dışlandığı topluma yakın ama onun dışında olmasına rağmen bu topluma ait görülen aile olmak gibi bazı değerlere de imrenmeden edemez. Bu imrenme onun aile yaşantısına sahip olma arzusuna sebep olur. Ancak bu durum öyle sert bir açıdan işlenir ki toplumsal bilince işlemiş “ev hayatı fikri ve ‘ev’ tanımı altüst olmaktadır” (Madsen, 2011, s. 20). Bu durumda da Lester Ballard’ın doğası ister istemez tartışmaya açılır: “Ceset eşi, Lester’in cinsel arzularının nesnesi olmasının yanı sıra, onun aile rolünü de yerine getirir ve Lester’a bir ölçüde güvenlik ve mutluluk sunar. Romanın en karmaşık yönlerinden biri, Lester’in gerçekten kötü bir varlık olarak görülüp görülemeyeceğidir” (Madsen, 2011, s. 24). Gerçek, canlı, sevecen bir eşe sahip olamayacağının bilinciyle Lester Ballard o boş pozisyonu bir cesetle ikame etmeye çalışır. İkame, Lester Ballard’ın hayatta kalması için önemli bir daldır. Cesedin sadece eş olarak bulunması yeterli gelmez, hayatında eksik olan cinselliği de bu cansız bedenle ikame eder.

Değerlendirme ve Sonuç

Sonuç olarak Agamben’in kavramları açısından bakıldığında Lester Ballard’ın toplumda tanınma ve kabul görme mücadelesinde kutsal insan figürünün nasıl somutlaştırıldığı görülmektedir. Giorgio Agamben’in ortaya koymuş olduğu, birbirinden bağımsız düşünülemez iki kavram olan kutsal insan ve çıplak hayat her ne kadar siyaset felsefesinin sınırları içerisinde yer alsada Cormac McCarthy’nin *Tanrı’nın Bir Kulu* adlı romanının incelendiği bu çalışma için büyük

önem arz etmektedir. *Tanrı'nın bir Kulu*, Lester Ballard karakteri aracılığıyla kutsal insana dair eşi bulunmaz bir örnek teşkil eder. Lester Ballard'ın dışlanmışlığı, kanun içinde kanunlardan azade tutulması veya tutuluyor gözükmemesi, medeniyetin sınırlarından itilmesi Agamben'in teorisini anlamak için oldukça güzel bir örnektir. Lester Ballard'ın ortaya koyduğu itici, rahatsız edici profil ise güney gotiğinin doğasıyla uyumlu olduğu kadar, groteskle de uyumludur. Ölü bedenleri sembolik canlandırışı ve onlarla acemice deneyimlemeye çalıştığı evlilik hayatı yer yer karanlık ama gülünç bir halde gerçekleştiren Lester Ballard'ın grotesk karakterini besleyen özelliklerinden bir kaçıdır. Lester Ballard'ın groteskliği, romanın genel atmosferini de belirler. İşte tam da bu sebeple *Tanrı'nın Bir Kulu*, karanlık, şiddet dolu ve umutsuz bir dünya sunar. Lester Ballard'ın varlığı, tasvir edilen bu dünyanın daha da içinden çıkılmaz ve umutsuz olmasına sebep olur. Karakterin yapısı, bu karanlık temaların bir yansıması olarak da görülebilir. Lester Ballard, toplum tarafından dışlanmış, şiddete ve vahşete sürüklenmiş ve sonuç olarak toplumun yarattığı bir canavar olarak yaratıcısına tehdit olarak tekrar ortaya çıkmıştır. Bir diğer taraftan, baş karakterin çevresiyle kurduğu oldukça sorunlu ilişkisinin temelinde de hukuki bir uyumsuzluğun yatması oldukça anlamlıdır. Her şeyin başlangıcı kendisine ailesinden miras kalan arazideki tüm haklarını yasal ama etik olmayan yollardan kasabalıya kaybetmesiyle mülksüzleştirilen, bir başka deyişle sınırların ötesine atılan Lester Ballard'ın vahşete ve acımasızlığa sürüklenişinde yatar. Giorgio Agamben'in kavramsal çerçevesinden bakıldığında romandaki dışlanma, terk edilme gibi derin temalar ve insaniyet ile merhametsizlik arasındaki bulanık sınırlar ortaya çıkar. McCarthy'nin anlatısı insanlığın durumuna ve toplumsal reddedilmenin sonuçlarına ilişkin genel kanıya meydan okur. Bu sebeple de *Tanrı'nın Bir Kulu*'nun merhametsizliğin sonuçları ve medeniyetin zayıf doğası üzerine düşünmeye davet eden bir roman olduğu söylenebilir.

Extended Abstract

Giorgio Agamben's philosophical framework, particularly his concept of the Sacred Man or Homo Sacer, serves as a powerful lens for interpreting Cormac McCarthy's *Child of God*. This article explores the resonance of Agamben's ideas within the narrative, focusing on the central character, Lester Ballard, as a living embodiment of the Sacred Man—a figure thrust into a state of vulnerability, devoid of legal protection and societal acceptance.

Analyzing *Child of God* through the lens of Homo Sacer necessitates a significant exploration of the theories of Giorgio Agamben and Carl Schmitt. Both scholars are interested in power, law, and biopolitics, but there are notable differences. Schmitt focuses on sovereign power and the suspension of norms in times of existential threats, while Agamben explores the collapse of law and the emergence of bare life. Schmitt's emphasis on the friend/enemy distinction and the sovereign's exceptional power, contrast with Agamben's critical view of the blurred line between legal and illegal and the vulnerability of “bare life” to biopolitical control. The concept of biopolitics is a key point of divergence, with Schmitt focusing on the mobilization of organs for political purposes and Agamben elevating biopolitics to a central position, emphasizing the distinction between “zoe” (bare life) and “bios” (political life). Ultimately, both Agamben and Schmitt provide distinct perspectives on the functioning of power in the modern state.

In *Child of God*, Lester Ballard's life unfolds as a series of events marked by poverty, exclusion, and a gradual descent into criminality, showcasing the paradox of sovereign power that, instead of safeguarding individuals, can turn against them. Agamben's concept of the Sacred Man,

positioned in the threshold between humanity and mercilessness, finds a tangible manifestation in Lester's struggles for recognition and acceptance in society.

Lester's narrative mirrors Agamben's exploration of how sovereign power operates in modern states. Despite claims of protecting human rights and individual freedoms, Agamben argues that states can create zones of exception where individuals may be subjected to arbitrary power and violence without recourse to legal means. Lester's trajectory—from societal rejection to criminality—highlights the vulnerability of those excluded from legal protections, drawing parallels with the Sacred Man's existence in an in-between state.

McCarthy's novel, set against the backdrop of the Southern Gothic genre, serves as a profound exploration of political philosophy within Agamben's conceptual framework. Lester Ballard's actions challenge conventional notions of humanity, bringing to light the fragility of civilization and the latent potential for barbarism within individuals. The grotesque and disturbing nature of Lester's deeds becomes a vehicle for questioning the boundaries between the human and the merciless.

The symbolic resurrection of corpses by Lester further aligns with Agamben's concept of bare life. The narrative blurs the lines between life and death, presenting a symbolic revival akin to religious narratives. However, interpretations vary, with some scholars viewing Lester as a demonic figure and others suggesting a symbolic resurrection, underscoring the complexity of his character within the context of Agamben's theories.

In conclusion, Cormac McCarthy's *Child of God* serves as a compelling case study within Agamben's conceptual framework, illustrating the tangible manifestation of the Sacred Man in the struggle for recognition and acceptance in society. The novel's portrayal of exclusion, abandonment, and the blurred boundaries between humanity and mercilessness prompts critical reflection on the consequences of cruelty and the fragile nature of civilization. Lester Ballard's narrative becomes a powerful allegory for the paradoxes inherent in modern political structures, inviting readers to confront the complexities of power, vulnerability, and the blurred lines between civilization and savagery.

Kaynakça

- Agamben, G. (2017). *Kutsal İnsan: Egemen İktidar ve Çıplak Hayat*. Ayrıntı Yayınları.
- Agamben, G. (2020). *İstisna Hâli*. Ayrıntı Yayınları.
- Agamben, G. (1999). *Bartleby, or On Contingency. Potentialities: Collected Essays in Philosophy*. California: Stanford University Press.
- Aggrawal, A. (2009). A new classification of necrophilia. *Journal of forensic and legal medicine*, 16 (6), 316-320.
- Altaç, İ. S. (2020). Sovereignty and State of Exception in William Golding's *Lord of the Flies*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi, 10(1), 52-60. <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.687071>
- Combest, A. (2003). Lester Ballard as Savior? Representations of Christ in Cormac McCarthy's *Child of God*. *Publications of the Mississippi Philological Association*, 1417.

- Damai, P. (2023). Empire and Exception in Amy Kaplan's Works, and Beyond. *Cankaya University Journal of Humanities and Social Sciences*, 17(2), 212-224. <https://doi.org/10.47777/cankujhss.1340482>
- Kang, W. (2020). Bartleby and the Abyss of Potentiality. *Concentric: Literary and Cultural Studies*, 46(2), 37-61.
- Lancaster, A. C. (2008). From Frankenstein's Monster to Lester Ballard: The Evolving Gothic Monster. *The Midwest Quarterly*, 49 (2), 132-148, 113. <https://www.proquest.com/scholarly-journals/frankensteins-monster-lester-ballard-evolving/docview/195702944/se-2>
- Lekesizalın, F. (2020). Possessing Cold Bodies: Necrophilia and the Conflicts of Private Property in Cormac McCarthy's Child of God, *Critique: Studies in Contemporary Fiction*, 61 (3), 370-380, <https://doi.org/10.1080/00111619.2020.1721421>
- Madsen, M. (2011). The Uncanny Necrophile in Cormac McCarthy's "Child of God;" or, How I Learned to Understand Lester Ballard and Start Worrying. *The Cormac McCarthy Journal*, 9 (1), 17-27. <http://www.jstor.org/stable/42909422>
- McCarthy (2020). *Tanrı'nın Bir Kulu*. İthaki Yayınları.
- Melville (2016). *Kâtip Bartleby* (Koç, Trans.). İş Bankası Kültür Yayınları.
- Mouffe, C. (Ed.). (1999). *The Challenge of Carl Schmitt*. Verso.
- Pettigrew, M. (2019). Fantasy, opportunity, homicide: Testing classifications of necrophilic behaviour. *Journal of police and criminal psychology*, 34 (1), 14-22.
- Xan, C. (2019). Moral Ambiguity in the Works of Cormac McCarthy. (Yüksek Lisans Tezi). <https://scholarcommons.sc.edu/etd/5226>

Ethical Statement/Etik Beyan: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. / It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.

Çatışma beyanı/Declaration of Conflict: Çalışmada kişi ya da kurumlar arası çıkar çatışmasının olmadığı beyan olunur. / It is declared that there is no conflict of interest between individuals or institutions in the study.

Telif Hakkı&Lisans/Copyright&License: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır. / Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0